

doista kod bogova i da su uzroci onoga što <iz njih> slijedi, da su svakako tvorne i egzemplarne i finalne«⁷ – [326] i ostalo što slijedi u vezi s tom mišlju.

Na temelju tog vrlo značajnog svjedočanstva pokazuje se možda i treća laž Aristotelova koji donosi da su pitagorovci rekli da su bića oponašanja brojeva.⁸ Ne postoji tu u Pitagore, niti u legitimnih pitagorovaca, niti oponašanje, niti broj, a ako su se u njihovim knjigama čitali, trebalo ih je tumačiti u tom mističkom smislu, istinito i filozofski, a ne djetinjasto i nepouzđano.

No nauk o idejama stariji je i od samog Pitagore; postoji, name, kod Orfeja, koji je bio najveći i prvak grčkih teologa, najjasniji spomen o ideji na ovom mjestu:

»Reja je izvor i tijek blaženih razumskih stvari,
prva od svega po snazi u njedrima skrovitim svojim.
Primivši rađanje žurno na sve ga razlijeva ona.«⁹

⁷ Nema grčkog citata – usp. SYRIAN. in Metaph.81.31 – 82.4: Πυθαγόρας ὁ θεῖος καὶ πάντες οἱ γνησίως τάκείνου δόγματα τοῖς καθαρωτάτοις κόλποις τῆς ἐαυτῶν διανοίας ὑποδεξάμενοι πολλὰς μὲν ἔλεγον εἶναι τάξεις οὐσιῶν καὶ νοητῶν καὶ νοερῶν καὶ διανοητικῶν καὶ φυσικῶν ἢ ὅλως ζωτικῶν καὶ ἔτι σωματοειδῶν· ἡ γὰρ τῶν πραγμάτων πρόοδος καὶ ἡ συμφυῆς ταῖς προόδοις ὕψεις κατὰ τινα τάξιν ἐπιτελούμενη θεῖαν καὶ τὸ τῆς ἑτερότητος ἐν τοῖς γένεσι τοῦ ὄντος κράτος τὸ πλῆθος τὸ τεταγμένον καὶ συνεχὲς ἅμα καὶ διωρισμένον ὑφίστησι τῶν τε ἀσωμάτων καὶ τῶν τὴν αἴσθησιν πληττουσῶν οὐσιῶν. τὰς δ' οὖν ὡς ἐν πλάτει τρεῖς ἔλεγον τάξεις τῶν ὄντων, νοητὴν διανοητὴν αἰσθητὴν, εἶναι δὲ καθ' ἑκάστην τὰ εἶδη πάντα μὲν, οἰκείως δὲ ἀπανταχοῦ τῇ τῆς ὑπάρξεως ιδιότητι. καὶ τὰ μὲν νοητὰ παρὰ θεοῖς εἶναι καὶ αἷτια τῶν ἐφεξῆς ποιητικά τε καὶ παρὰ δειγματικά καὶ τελικά·

⁸ Usp. ARIST. Metaph. 987b.11 – 12 οἱ μὲν γὰρ Πυθαγόρειοι μιμήσει τὰ ὄντα φασὶν εἶναι τῶν ἀριθμῶν.

⁹ Petric se zabunio, to nisu Orphica, nego Oracula Chaldaica Fragmenta 56.1 – 3.